

PÖSTYÉNI UJSÁG

Előfizetési díjak :
 Egész évre 14.— kor.
 Félévre 7.—
 Negyedévre 3.50
 Egyes szám ára —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
 egyszer: hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út (Hidak közt)

A mi hivatásunk.

Pöstyén, március 20.

Alig mulik el nap, hogy a sötétség berkeiből ne hangoznék egy-egy bösz üvöltés a sajtó ellen. Nemcsak nálunk, hanem Angliát és Franciaországot kivéve, mindenütt Európában, a metropólikokban csak úgy, mint a vidéken. Ez a dühöngés a sajtó ellen emberi szempontból nagyon is érthető. A szürke kis ujságíró akinek ad personam annyi tekintélye sincs, mint az utolsó hivatalos közegnek, annyi jövedelme sincs, mint egy bankpénztárosnak, az ösméretlenség homályában dolgozó senki, tolla hegyére veszi a nagyokat és erőseket, a gazdag, hatalmas urakat, világiakat és egyháziakat, mindenható politikusokat, akiknek egy szavától megrendül a börze, kétségbeesik a parlament, kegyelmes urakat, akiknek parancsára szuronyerdők indulnak utra és ágyúütegek bőmbőlnek, akik rendelkeznek az e-

rő, az erőszak és tekintély minden eszközével. És ez fáj, sokszor nagyon fáj. Minél meggyőzőbb az igazság, mely az ujságíró tollát vezeti, annál jobban fáj. Minél becsületesebb az ujságíró lelke, annál kiméletlenebbül pelengérezzi ki a hatalmasok és erősek hibáit. Minél inkább elragadtatja magát az elbizakodott hatalom, annál harsányabb vétőt bug feléje a rotációs. És mindig ő győz a rotációs. Mert a szén, amellyel ezt a masinát fütik, kalória dolgában fölülmul minden más tüzes matériát. A rotációsokat a közvélemény ereje mozgatja. Ezrek és százezrek véleménye, akarata szólal meg az ujságíró tolla által. A közönség az ujságírálat révén tudja meg az igazságot, ebből okul, formál véleményt, vonja le a következtést. A közönséget az ujság oktatja ki a gondolkodásra és a közönség az ujság által gondolkodik.

Mondják az ellenpárton: de hány ilyen becsületes ujság van?

Feleljünk erre: hasonlítlanul több, mint becstelen. Az ujságnak a saját egzisztenciája érdekében sokkal inkább becsületességre kell törekednie, mint a hatalmasoknak. Mert a hatalmasoknak ezer és egy eszközük van arra, hogy pozíciójukat a közönség ellen is megtarthassák. De az ujság a közönségből, az olvasóiból él. Amelyik pillanatban az előfizető észre veszi, hogy ujságja nem az ő szája-ize szerint iródik, sutba dobja és a kiadó még azt sem mondhatja, hogy: kukk! Természeti igazság, hogy az ujságírónak még akarata ellenére is becsületesebben kell írnia, mint a hatalmasoknak uralkodniok.

Istenem, mi lenne ebből a szuronyokkal, rugányos törvényekkel kormányzott világból, ha nem lenne ujság! A forradalmak árán kivivott emberi és polgári jogok hova sülyedtek volna az ujságíró éber szeme nélkül? Kultúra, humanizmus, fejlődés, nagy eszmék, melyek az emberiség megváltására hivatva, hogy el-

A „PÖSTYÉNI UJSÁG” Tárcaja.

Maga bandita!

Írta: Dr. Vissnyovszky Rezső.

(Valkayné rendkívül diszesen berendezett szalonja, melyben mahagoni bútorok, arannyal himzett párnák, délszaki növények, apró csecse-becsék, bronz piedesztálakon álló amörettek láthatók nem épen stilszerű rendben. Este tizenegy óra. A csillár ernyője bágyadt, halvány-piros fénybe borítja a szobát. Valkayné íróasztala mellett ül. Ragyogó szemű, kissé fitos orrú, de különben rendkívül szép, türelmellen, folyton ide-oda mozgó asszony, aki csak nyolcz hónap óta felesége egy fővárosi bank pénztárosának. Féjének legénykori levelei között kutat.)

Valkayné: Tessék, itt is van egy! (olvas) »Milyen szép is lesz Magduskám! Aztán nem kell többé este nyolcz órakor elbúcsuznunk! Ott fogok maradni nálad;

vacsora után te beleülsz majd a hinta-székebe, én lábaidhoz borulok, fejemet az öledbe rajtom s úgy fogok neked mesélni jövőnkéről, melyet a te gyönyörű szemed ragyogása fog megarányozni. Ugy-e milyen szép is lesz a boldogság és megelégedés derűs nyugalma?»

Igen, szép volna, ha így volna! De hát nincs így! Az átkozott páholy, klub, kaszinó! Este mindig oda megy és az én gyönyörű szememnek egyáltalában nincs alkalma megarányozni a jövőt. Ma is . . . (az órára néz) tessék, már féltizenkettő és még most sincs idehaza! (Tovább kutat a levelek között.) Itt van még egy! »Edes Magduskám, ugy-e milyen nehéz volt tegnap elválni? Olyan hirtelen kellett elutaznom, hogy alig volt időm megcsókolni azt a pici számóca-izű ajkadat! Légy nyugodt drágám, csak pár napig maradok távol, aztán már ugyis nálad maradok — örökre! Tudod-e édes, hogy mit jelent ez a szó örökre? Annyit, hogy minden nap, minden órád, percem a tied lesz, te édes, te drága angyalom!« (bosszúsan) Minden napom, órád, percem! Persze, akkor még áradozott az Úr! De most? Így édes, úgy édes, a kötelesség, a barátság, egyszer meg csak muszáj emberek közé menni és így

több és énnekem itt kell virrasztani, bóbiskolni és várni azt a szenzációs határozatot, amit a »dicső páholy« ma fog hozni az emberiség javára!

Süssék meg azt a határozatot! (Feláll és a cselédszoba felé megy)

Valkayné: Mari, alszik? Mari!

Mari: (Valkayné szobalánya) Tessék parancsolni!

Valkayné: Vegyen valamit magára Mari és jöjjön ki hozzám az Istenért, mert halálra ünöm magam!

Mari: Igen is mindjárt jövök.

(Valkayné visszamegy a szalonba és helyet foglal a diványon. Rövid idő múlva bejön Mari is.)

Mari: Még nincs itthon a nagyságos úr?

Valkayné: (Könnyeit törli) Még most se jött haza.

Mari: Pedig már éjfél van.

Valkayné: Mondja csak Mari, mi a maga véleménye olyan férjekről, akik nap-után kimaradnak?

Mari: Az attól függ, hogy milyen okból maradnak ki.

Valkayné: Hát lehet azt tudni, hogy a férjek mi okból maradnak ki? Hiszen ők mondhatják, hogy ide vagy oda mennek,

pusztult volna mind e szép és jó, ha Cerberusukká nem szegődik a sajtó! Ezért nem tudta pótolni vagy nélkülözni a sajtót a modern emberiség s minél féktelebbeül gyűlölködnek ellene haragosai, annál hatalmasabban fejlődik.

Mint minden gyarló, emberi intézménynek, fogyatkozásai vannak a sajtónak is, Nem is kicsinyek, nem is kicsinyíthetők. Azonban jó lélekkel állíthatjuk, hogy a sajtó terén találkozunk aránylag a legkevesebb visszaéléssel. Nem azért, mintha az újságírók külömb emberek lennének a többinél, hanem azért, mert könyörtelen bírjuk a közvélemény. Sokkal súlyosabb erkölcsi fejelem alatt állanak hivatásuk teljesítésében, mint bármelyik közhivatalnok.

Ez a hivatás különös sullyal nehezedik a sajtó vidéki munkásaira, azokra akik a perifériákon szántják a rögtöt, hogy alkalmassá tegyék a talajt a kultúra magvainak befogadására, akik ott egyengetik a fölvilágosultság utját ott teljesítenek szent missziót, ahol a társadalmi és felekezeti ellentétek sokkalta kidomborodtabbák és élesebbek, mint a nagy empóriumokban, ahol az emberek mind személyesen ismerik egymást; ahol a tekintélyt nem az egyén, hanem az állás adja

meg; ahol az intoleranciát mesterségesen szitják s a kritika iránt nagyobb az idioszinkrázia mint a cigány és a borbély között.

Nem szívesen tesszük, de az igazság ellen vétenénk, ha mind ezeket nem applikálnók fürdőhelyünkre, ahol eddig, nyilvános kritika híján, kevés kivétellel ki-ki úgy és aszerint cselekedett, amint ezt első sorban saját önző érdeke megkívánta, tekintet nélkül a közérdekre, magosabb ethikai és humanisztikus szempontokra, sőt egyenesen azok ellenére. S hogy a tekintetben meny nyira korruptak a viszonyok minálunk, mutatja az a szinte megdöbbentő terror, mely lapunk mult heti számában közölt egyik cikkünk nyomán támadt s mely a legpiszkosabb eszközök igénybevételétől sem riadt vissza, csak hogy a kritikát megfélemlítse, s a nem tetsző véleményt elhallgattassa. Orvul, mint a vipera intézték gyalázatos, nemtelen támadásait s rájuk vall, hogy ezt a minden jóízlésű embert megbotránkozóztató perfidiát névtelenül cselekedték meg. S hogy a szót még a legszorosabb utánjárás esetén se forraszthassuk torkukra, ocsmányságukban annyira mentek, hogy szennyiratukra még a nyomda nevét se merték kitétetni, terjesztését pedig gazemberek módjára, sőt lét lelküknek megfelelő, stylszerű

keretben, az éjleple alatt, idegenből hozott csavargókkal végeztették.

Az orvtámadás ellen természetesen megtettük a bünyfenítő feljelentést. Fölösleges külön is hangsúlyozzuk, hogy az ilyen, de még akármilyen más eszközük sem fognak bennünket megfélemlíteni, legkevesbé pedig letériteni arról az utról, mely az igazságon keresztül egyetlen és végső célunkhoz vezet, oda ahonnan messzire veti sugarait dícsfénye egy klasszikus mondásnak: fiat lux!

Az utca fia vagyok . . .

Ködhálóban a büszke kupolák,
Évőé első téli alkonyat!
Vacogva rovom az utcák sorát
És összebb huzom a kabátomat.
Az utca lámpa világít nekem,
Ha jönnek ködök, hidegek, fagyok
Az utca az én menedék helyem
— Az utca fia vagyok.

Mezit.áb jartam egykoron,
Már akkor szerelmes voltam bele.
Ő volt az anyám és a rokonom
— Oh jaj, hogy úgy volt — a lelkem fele.
S ha mindenki megrugott, megvetett,
Ő a keblére lágyan fogadott,
Áldom az utcát, ezt a szent helyet
— Az utca fia vagyok.

hogy itt vagy ott van dolguk, de hát ki tudja őket ebben ellenőrizni?

Mari: Mindig a feleségük.

Valkayné: Csak nem fogok utána járni?

Mari: Nem is szükséges. Amikor a férj haza jön, az asszony rögtön látja, sőt érzi, hogy a férfi merre jár, hogy ott volt e — vagy másutt is?

Valkayné: Nem értem magát!

Mari: (bizalmasan) Amikor hazajön a nagyságos úr, nagyon szokta szeretni a nagyságos asszonyt?

Valkayné: Nagyon.

Mari: Nagyon-nagyon . . .

Valkayné: Igen, mindig nagyon szeret . . . Pszt! Mintha csengettek volna . . .

Mari: Igen, a kaput nyitják.

Valkayné: Most jön. Menjen Mari, fekdjön le. (Mari el)

Valkayné: (eloltja a lámpát, lefekszik és lélegzet-fojtva lesi az urát, Lépteket hall, figyel . . . de hiába, nem az ura volt. Nemsokára elalszik. Az óra kettőt üt. Valkayné felriad.)

Hallatlan! Még most sem jött haza! Ezt még sohasem tette! No megállj! Egy hétig nem szólok hozzá! Nem én! Tanuljon meg otthon ülni! Sőt többet mondok! Ha ki nem lép a páholyból, a klubból, a kaszinóból, el fogok válni! (künn ismét csengetnek) No végre! ez csak ő lesz! (Kis szünet mulva).

Valkay: (nyitja az előszoba ajtaját.)

Valkayné (ugy tesz, mintha aludna, de félszemmel figyelemmel kíséri az urát)

Valkay óvatosan belép, lábujhegyen ide-oda jár s végre a takaró alá buvik. Kinos csend. Nem tudja, hogy felébressze-e feleségét? Ha felébresztem — így gondolkodik — tudni fogja, hogy mikor jöttem haza, ha nem ébresztem fel, esetleg úgy is fogja tudni, mert hiszen eddig mindig várt reám. Ma is ébren lehetett vagy felkeltőig. Legszebb mégis csak az őszinteség; fel fogom ébreszteni.

Valkay: (simogatja felesége haját). Alszol édes Magduskám?

Valkayné: (hallgat)

Valkay: Alszol már babuskám?

Valkayné: (haragosan felriad) Tetszik valami?

Valkay: Nem tudok aludni édes fiam . . .

Valkayné: Nem csoda, ha két óráig csavarog!

Valkay: Bocsáss meg édesem, de rendkívül zajos volt az ülés. Tudod az a Pereg szinész olyan indítványt nyújtott be, mellyel majdnem lehetlenné tette a mi szociális feformokat ígérő javaslatunkat. De hála Istennek legyűrtük.

Valkayné: Mit szaval itt nekem éjjel két óraker! Hagyjon aludni! Süsse meg az egész indítványt! Jegyezze meg magának, hogy ha holnap nem lép ki abból a sok klubból — elválnék!

Valkay: De Magda! Félek, hogy beteg vagy!

Valkayné: Még hogy én vagyok beteg? Nem szégyenli magát, mindennap itt hagyja egyedül a feleségét! Maga — — bandita!

Valkay: Hát még mi?

Valkayné: Igen is, maga bandita! Elfogok válni! Ezt nem tudom tovább tűrni! (folyton lesi az urát a takaró alól).

Valkay: (Mélyen meghatják feleségének szavai, komolyan veszi kifakadásait és úgy tesz mintha sirna, sőt benyálazza a szemét is).

Valkayné: (ki mindezt látja) Ha holnap is kimarad, visszamegyek a mamához!

Valkay: (zokog)

Valkayné: (alig tudja magát visszatartani a nevetéstől, végre is kitör belőle a hangos kacaj.)

Jaj, de szemtelen vagy te Béla! Azt hiszed nem láttam, hogy benyálaztad a szemed! Hahaha!

Valkay: (szoroson magához öleli Magdát)

Valkayné: (össze-vissza csókolja). Te bandita! Te csibész! Te édes uram te, csakhogy itthon vagy már! (Több csók csattan el egymásután)

Mari: (ki az egész jelenetet figyelte, nagyokat nevet a szomszéd szobában).

Kint értek már záporok, viharok,
Csillagfényes, meg boros éjszakák.
Az utca csókol, vigasztalgatótt
Ha megbénítottak a gögős szobák.
Az utca mindenkit becsül, szeret,
Koldust, beteget, bénát és vakot,
Velünk szenved, sir és velünk nevet:
— Az utca fia vagyok.

Az üldözött hozzája menekül
S nem fitymálja a tótok bocskorát,
Az utcán Krisztus isten-lelke ül:
Mert irgalmas, mert jó, mert megbocsájt,
Csavargó, kócska, eb, ur, vagy paraszt,
Ha hintón vágat, ha úgy megy gyalog,
Egyiket úgy becézi, mint amazt
— Az utca fia vagyok.

Az élet az utcára kergetett
Olyan korán, olyan nagyon korán.
Ma-holnap öreg, ősz ember leszek,
S az utca lesz még mindig a szobám.
S egyszer — ki tudja — megszédül fejem:
Az utczakövezetre roszakodok
S azt mondják, ha lehunyom két szemem:
— Az utca fia vagyok!

Irta: *Peterdi Andor.*

HIREK.

A március 15-ki ünnepély. Fürdőhelyünk, hazafias hagyományaihoz híven, ezidén is méltó módon kivette részét a nevezetesen évforduló megünnepléséből. A szabadság és az emberi jogok kivívásának emlékére rendezett ünnepély d. u. 1/6 órakor vette kezdetét a mozgószínház tágas nézőterén, mely szintűl megtelet ünnepelő közönséggel. Megjelentek a fürdőhelyünkön székelő hivatalok vezetői és személyzeté és az állami iskola tanítói kara teljes számban. Ott láttuk azonkívül fürdőhelyünk vezető köreit és számos fürdővendéget, köztük több előkelő külföldit. A gazdag és mindvégig nivós műsort az állami iskola növendékei által előadott Hymnussal nyitották meg. Ezt követte dr. Sajó Adolf lapunk főmunkatársának magas szárnyalatu, hatalmas ünnepi beszéde. Birkhofer Cilike kisasszony magyar műdalokat adott elő. Kellemes hangjával zajos sikert aratott. Ezután az állami iskola növendékei énekeltek magyar dalokat. A gyermekek precíz, harmonikus előadása igazi élvezet volt, amit a közönség szívnem akaró, zúgó tapssal honorált. Gargalóvits igazgató, aki a kart vezette, eredményes munkát végzett, melyre büszke lehet. Frenetikus sikert aratott Erdőssy Vilmos lapunk főmunkatársa, aki Abrányi „Mi a háza?” című melodramáját adta elő. A zongoristát Jisztel Mariska kisasszony szolgáltatta, a nála már megszokott sikerrel. A Szózatot, melyet az állami iskola növendékei adtak elő, véget ért a hazafias ünnepély.

Itt említjük, hogy az Erdődy-uti és az izraelita iskola tanítói karának távolléte mindenféle kínos megütközést keltett. **A polgári iskola** ügyében múlt vasárnap Meissner Emil elnöklete alatt a Penzionátusban tartott ülésen Földes Sándor szerkesztő beszámolt az eddig megejtett lépésekről, majd indítványára elhatározta az értekezlet, hogy az iskolát társulati alapon kívánja életbe léptetni. Az alap-

szabályok kidolgozására Földes Sándort kérték fel. Az alakuló közgyűlés április 23-án lesz.

A színház renoválása. A fürdőbizottság minap tartott ülésén újabb bizonyosságot adta annak a gondos figyelmességnek, mellyel vendégeink kényelmét és szórakoztatást szolgálja. Ezuttal a színház folytatlagos átalakítását határozta el és pedig olyképp, hogy egyelőre a mostani faváz helyébe plafont készített és a tetőt újra befödeti. Ezzel a színház belső átalakításai, a színpad megnagyobbításának kivételével befejezést nyernek. A külső munkákra és a színpad kibővítésére ősszel kerül a sor.

Átvágta a nyakát. S. K. helybeli földmives felesége egy családi perpatvar után öngyilkos szándékkal belevágott a nyakába. A kés azonban tompa volt s így csak jelentéktelen sebesülés érte a halálra szánt asszonyt.

Alispánváltozás. Turchányi Ödön Nyitra vármegye alispánja, betegségére való tekintettel komolyan vissza akar vonulni hivatalától és ezen elhatározását már a vármegye főispánjánál is bejelentette. A nyugdíjaztatása iránti kérelme alighanem csak a nyár folyamán fog elintéződni és így az őszi közgyűlésen kerül betöltésre az alispáni állás. Ennek dacára már megindultak a jelölések.

Tekács Béla nyitra vármegyei kir. tanfelügyelő távozása alkalmából Nyitra vármegye tanítósa f. hó 23-án d. e. 11-órakor a nyitrai városháza tanácstermében bucsúünnepélyt rendez. Az ünnepély után a Szarvas szállodában közös ebéd (a la carte) lesz. Mindazok, a kik ezen résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékukat f. hó 21-éig Hullin Antal áll. tanítóval (Nyitra, kir. tanfelügyelőség) közölni sziveskedjenek.

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének Pöstyéni Fiókpénztára f. hó 12-én vasárnap tartotta Winter Lajos fiókpénztári elnök elnöklete alatt évi rendes közgyűlését. A napirend első pontját a központ jelentése a lefolyt évről képezte, melyet Weber Antal terjesztett elő. A terjedelmes jelentésből kitűnik, hogy az Egylet vagyona a lefolyt évben 1 millió 4 százezer koronával gyarapodott s így a törzsvagyon megközelíti a 7 milliót. A jelentést egyhangulag tudomásul vették. Ezután következett a központi szervezet közgyűlésére kiküldendő 3 tag megválasztása. A közgyűlés erre a célra Weber Antalt, Jobszt Gellért államfőnököt és Brandis Antalt választotta meg egyhangulag. Miután a választmányt kiegészítették, a közgyűlés véget ért.

A özség új szabályrendeletét a vármegye részéről eszközölt észrevételekhez képest Lellei főjegyző már átdolgozta s azt a legközelebbi képviselőtestületi gyűlésen jóváhagyás céljából elő fogja terjeszteni.

Felakasztotta magát Babács Gáspár volt kertészegéd Baros-ut 74. sz. a. levő lakásának félreeső helyén; szerencsére hozzátartozói idejekorán észrevették s megmentették az életnek. Babács ugyilátszik konokul ragaszkodik a kötél általi halálhoz, mert már néhány héttel ezelőtt is megkísérelte boldogulalan szándékát ugyanily módon végrehajtani.

A Pöstyéni Cionista Egylet múlt vasárnap tartott tisztújító közgyűlésén elnökké újból Dr. Alexander Leó, alelnökké Meth József gyógyszerész, pénztárosá Becher Adolf és jegyzőjévé Ponger Hugó választották meg egyhangulag. A gyűlést megelőzőleg Lebowitsch Lipót a Magyar Cionista Egyesület Misrachi csoportjának elnöke tartott lelkes beszédet a cionizmusról és annak céljairól.

A fürdőbizottsági iroda kimutatása szerint f. hó 17-ig 1481 vendég kereste fel fürdőhelyünket, 297-el több, mint ta-

valy Gyógydíjakból 3554 kor. folyt be az előző év 2755 koronányi bevételével szemben s így a különbözet a folyó év javára 799 korona. — A vendégforgalom az utolsó napokban kedvező lendületet vett. Bejelentettek többek között a következő vendégek: Hecht Lajos Ede, tőkepénzes, Szt. Pétervár; Koban Albert, gyáros, Berlin; Keruk Matild, tőkepénzes, Strassburg; Fast Gerhard, gyáros, Berlin; Schrape Helén, tőkepénzes, Berlin; Berger Edmond, szállodás, Brüsszel; Maldenhauer Mina, magánzó, Berlin; dr. Wettenstein Józsefné, Budapest; Oppitz Lina, magánzó, Wien; Hoffman Adolf, udv. tan., Prag; Kuffler Armin, igazgató, Törökország; báró Steglin Otto, dragonyos főhadnagy, Klattau és még sokan mások.

Nyers tréfa. Bandler Emil helybeli festő felesége f. hó 14-én a Ferencz József úton épülő Quittner-féle ház mellett elhaladva egy lehulló tégladarabtól fején súlyos sérülést szenvedett. Az asszonyt akinek arcát menten elöntötte a sebből kitévő vér, a közelben lakó dr. Neuwirth Nándor vette ápolás alá. A tégladarabot valamelyik állatias lelkű napszámos dobta le készakarva.

Nyilvános elszámolás. A mozgószínházban f. hó 15-én megtartott ünnepélyen befolyt összesen 60 korona. Kiadás (Plakátok, műsor, kokárdák, zongorahangolás, kocsis) 50 korona. Marad tiszta jövedelem 10 korona, mely összeg a Tanítók Ötthona javára fordított. A Rendezőség.

A járványkórház építésére beérkezett ajánlatok közül, mint értesülünk, a legolcsóbb és legkedvezőbb a helybeli Halzl és Krátky cég ajánlata, mely a III.13 kor. 36 fillérrel előirányzott építkezést 10446 kor. 72 fill. összaron hajlandó vállalni.

Purim-bál.

A Gyógyház termeiben múlt kedden megtartott purim-bál oly fényes lefolyást vett, hogy méltán sorakozhatik a farsang legjobban sikerült multságai mellé. A pazar világitásu, nagy gyógyterem csak úgy hemzsegett a tűzesszemű, ébenhaju üde lányoktól, ringó csipőjű, szépségük teljében pompázó, igézetes asszonyoktól. Mintha ezeregyéj tündérekertjét varázsolták volna elibénk: nyiló bimbók és kinyitott rózsák. Valóban ragyogó kép volt, melyben a jelenvolt férfisereg gyönyörködött, mely szemét magkápráztatta, vérét megbísergette, szívét-lelkét egyaránt betöltötte.

Az éjféli szünet alatt Herzog Ignác a bál vendéglőse a közönség mindzajosabb kívánságának engedve, több kitűnő mókát adott elő, melyekkel a könnyezésig megnevettette a jelenvoltakat. Az első négyest Kubiss Rezső mesteri rendezésében 50-nél több pár táncolta. A bálhoz, mely a reggeli órákig eltartott, a pozsonyi honvéd- és egy cigányzenekar szolgáltatta a zenét.

A kedélyes, fesztelen és minden tekintetben pompásan sikerült jótékonycélu multság körül Quittner Armin és derék vezérkara: Ponger Hugó, Carpée Jaques, Steiner Lipót és Quittner Gyula buzgólkodtak. A pénztárnál — nagyobbbrészt felülfizetésekkel — közel 600 korona folyt be. És itt nem térhetünk ki az alól, hogy a rendezőség élelmességét meg ne dicsérjük, amiért a nem épen kellemes pénztárosi tisztségre oly hölgyet sikerült megnyernie, akinek még a legsugoribb manichäus sem tudott el-
lentálni: az ellenállhatatlan Steiner Árminnét.

Méhészeti előadások. A földművelésügyi miniszterium utasítása folytán Valló János pozsonyi méhészeti szaktanár a méh-tenyésztés és ismereteinek terjesztése céljából elméleti és gyakorlati előadásokat fog tartani a megye területén több helyen és pedig: f. évi április hó 20-án Csekej, 21-én Nyitra, 22-én Nyitraivánka, 25-én Komját, 26-án Nagysurány, május 17-én Nagytapolcsány, 18-án Nyitraludány, 19-én Szomorfa, 20-án Vajk, 23-án Kismánya, 24-én Zsitvaöldemes, június hó 6-án Nagybossány, 7-én Nyitrazsombokrét, 8-án Szakcsány, 9-én Nyitranovák, 10-én Privigye, 13-án Nemetpróna, 14-én Handlova, október 19-én Kuttli, 20-án Egbell, 22-én Holics, 24-én Szokolca, 25-én Csári, 26-án Máriásavár.

A Metropóle-szállóban f. hó 14-én megtartott mulatságon egy hozzánk érkezett kommuniké szerint 100 korona tiszta jövedelem folyt be, mely összeget a rendezőség a Pöstyéni Nőegyletnek juttatta.

Szerkesztői üzenetek.

Nemtelen bosszú. Igaz, fölkereste, egyrészt hogy a plakát dolgában felvilágosítást kérjen, másrészt szavahihető uriember előadása alapján, 5 miután határozottan kijelentette, hogy a plakátok dolgától távol áll, sőt az ilyen ripók eljárást élesen elítéli s mivel a másik ügyre nézve is határozottan kijelentette, hogy egyáltalán nem volt sehol, a dolognak részünkről való rektifikálását spontán elhatároztuk. — A másik ügyben két föltétlenül szavahihető uriember jelent meg szerkesztőségünkben s kijelentették, hogy nem a vendég-lös, hanem egy bizottság rendezte a mulatságot jótékony célra. A cik praemissái ilykép eselvén, a következtetések is tárgyaltanokká váltak, amint azt lapunk német szövegű rovatában foglalt helyreigazításából is láthatja.

Plakát. Lapunk vezető helyén foglalkozunk vele. A bűnvádi feljelentést megtettük ismeretlen tettesek ellen. A nyomozás szálai egy környékbeli nyomdába vezetnek. A kiragasztónak is nyomában vannak már s így alapos a kilátás, hogy a tettes is nemsokára hurokra kerül. 3 hónap és 1000 korona.

Stimmungsbild vom Ball.

Curhaus 15-ten März.

Strahlendes Licht; schmetternde Musik; ausgedehnte Räumlichkeiten voll guter Laune: Ballsaal. Herrliche Knospen, vom Tau der Jugendfrische angehaucht. Prangende, üppige Rosen auf dem Zenith ihrer Blüte. Märchenland. Ein Bild aus Tausend und einer Nacht zur Wahrheit auferstanden. Ein Bild dessen Anblick fasciniert, das den Puls beschleunigt, das Blut dem Siedepunkt nahe bringt. Glutäugige Jungfrauen, schlank und sylphidenhaft, verheissend und ahnend: Frühling; junge Frauen mit üppigen Formen, in den Augen, um den Lippen und den entblössten Schultern der Widerschein der reifen Frucht: Sommer. Umringt von den Ahnenden, sind sie die Wissenden. Jene können nur träumen, diese hingegen haben schon „Erlebnisse“. Vor den anderen die lichten Nebel einer ungewissen Zukunft; hinter diesen: Erinnerungen...

Die Honvédkapelle intoniert den Spitzentuch-Walzer. Johann Strauss. Welch süsser Duft entsteigt der ersten lyrischen Melodie und welch zarte Weichheit; und wie kinderhaft einfach, wie fortwährend fröhlich ist das helle Auflachen des darauffolgenden Themas. Ein Licht strömt aus diesem Walzer, als sässen wir in einer Wanne voll Sonnenstrahlen, als lebte in uns der herrliche Zauber des Frühlingmorgens. Wie

schon so oft, gewahre ich wieder wie sich mir diese weichen Rhythmen näherten, wie sie mich verführerisch umschmiegen, wie sie in meinen Nerven ein Feuer anfachen, und wie das immer mehr und mehr aufblüht. Ich verspüre wie einst: Sorglosigkeit, wie mein Herz frei wird, Erleichterung. Ich glaube es sind ihrer gar wenig die in voller Erkenntnis jenes Mutes und jener fröhlichen Energie die der Ballsaal bietet und die wir ins Leben, auf den Kampfplatz der Wirklichkeit mitnehmen, für alldies gebührenden Dank wüssten. Wir schlürfen den Becher bis zur Neige und vergessen; doch in uns ist die stärkende Essenz, die uns aufrecht erhält, ohne dass wir es ahnten.

So glaube ich wenigstens in diesem Moment, wo ich inmitten eines Kneuels junger, fröhlicher Menschen stehe und als stiller Beobachter wahrnehme wie sie einander umarmen, einander die Hände drücken und einander ins Auge blicken und wie sie alle, als wären sie in einen einzigen, glänzenden, grossen Mantel gehüllt, der schreiende Taumel dieser Stunde durchzuckt...

Über 50 Paare tanzten die Quadrille und dies sagt alles. Es erübrigt noch erwähnt zu werden, dass in der Raststunde auf stürmisches Verlangen der Wirth des Balles Herr Ignatz Herzog einige Couplets zum Vortrag brachte, die im Publikum das den Speisesaal, ja selbst einen Teil des Ballsaales füllte einen zwerchfellerschütternden Lacherfolg auslösten. Es war ein Abend, der sich seinen gelungensten Vorgängern im Fasching würdig anreihet, in Puncto Gemütlichkeit aber alle bisherigen Veranstaltungen um Kopfeshöhe überragt. Allein nicht nur der gesellschaftliche, auch der materielle Erfolg war ein glänzender und sind an der Kasse nahezu 600 Kronen eingeflossen.

Laut Ausweis des Ballcomités haben Ueberzahlungen geleistet: die Herren Dr. Nándor Neuwirth, József Meth, Ignác Herzog und Márk Adler je K. 8.—; Dr. Leo Alexander, Zsigmond Urban und Gebrüder Quittner je K. 6.—; Ferencz Czyzewicz K. 5.—; Dr. Adolf Sajó, Ferencz Bock, N. N. je K. 4.—; Winter Lajos, Winter Armin, Ferits, Emil Singer, Hugo Ponger, Leier, Halz je K. 3.—; Miksa Schulcz, Béla Heller (Wien), Arpád Adler (Bpest), Jaques Carpeé, Miksa Justh, Lachs (Vágújhely), Blau (Moraván), Bernát Kohn, Adolf Kaiser, Krátky je K. 2.—; v. Skublics, Ingenieur Unger, N. N., István Antal, Bertalan Hirschfeld, Jenő Vámos, Ede Pollák, Adolf Becher, Zsigmond Mangold, Samu Büchler, Lipót Steiner, Sándor Földes, Gebrüder Strasser, N. N., Pozsiczky, Mór Adler und Agoston Strasser je K. 1.—.

Märzfeier. Die im Kinematographentheater am 15-ten d. nachmittags veranstaltete Märzfeier nahm einen überaus gelungenen, solennen Verlauf. Unter den Anwesenden, die den Saal bis auf letzte Plätze füllten, gewährte man die Spitzen der Behörden, zahlreiche Beamte und Kurgäste, darunter viele Ausländer, ein Damenflor aus den besten Kreisen unserer Gesellschaft und das Bürgertum fast vollzählig. Die Festrede wurde von unserem Hauptmitarbeiter Advokaten Dr. Sajó gehalten, der in begeisterten Worten den Iden des für jeden Ungar denkwürdigsten März huldigte. Fr. Cecillie Birkhofer brachte zwei Nationallieder zum Vortrage die lebhaft akklamiert wurden. Sekretär v. Erdössy erntete mit einem patriotischen Melodrama ungeteilten Beifall. Srürmischen Applaus fanden die Gesangsvorträge des Schülerchors bestehend aus den Eleven der staatlichen Volksschule. Die precise, harmonische Vortragsweise war geradezu mustergültig. Nach Absingung der Hymne fand die patriotische Feier ihren Abschluss.

In der Sitzung betreffend die Bürger-schulfrage, die Sonntag den 12-ten d. im Pensi-

onat abgehalten wurde, referierte Redakteur Sándor Földes über die von ihm bisher unternommenen Schritte und wurde auf seinen Vorschlag einstimmig beschlossen die Schule im Sinne des bezüglichen Volksschulgesetzes, als gesellschaftliche (társulati) Schule ins Leben zu rufen. Mit der Ausarbeitung der Statuten der zu gründenden Gesellschaft, wurde der besagte Redakteur betraut und ist die constituierende Generalversammlung für den 23-ten April anberaumt worden.

Die Ortsgruppe Pöstyén der Ungarländischen Zionistischen Vereinigung hielt Sonntag den 12-ten d. im Hotel Herzog ihre diesjährige ordentliche Generalversammlung. Nach einer begeisterten Rede des Deligierten der Budapester Centrale Herrn Leopold Lebowitsch über Wesen und Ziel des Zionismus, wurde die Neuwahl der Funktionäre vorgenommen. Es wurden mit Akklamation wiedergewählt: zum Obmann Dr. Leo Alexander, zum stellvertretenden Obmann Apotheker Josef Meth, zum Kassier Adolf Becher, zum Schriftführer Hugo Ponger. Nachdem noch einstimmig beschlossen wurde, dass sich die Ortsgruppe der Misrachi-Föderation anschliesst, fand die Generalversammlung ihr Ende.

Der Vizegespan unseres Comitates Herr Ödön v. Turchányi dürfte sich demnächst aus Gesundheitsrücksichten von seinem Posten zurückziehen.

Den Hals durchschnitten hat sich in selbstmörderischer Absicht die Frau des hierortigen Bauern S. K. Doch war das hiezu verwendete Messer stumpf, so dass das Weib mit einer ungefährlichen Halswunde davonkam. Anlass zu diesem Selbstmordversuch gaben Familienzwistigkeiten.

Zur weiteren Umgestaltung des Kurtheaters wurden in einer jüngst stattgehabten Sitzung des Kurcomités ueuerdings 6000 Kronen votiert. Die Arbeiten erstrecken sich auf Herstellung eines neuen Plafonds und einer Neudeckung des Daches. Mit der Ausführung der Umgestaltung wurde die Firma Halz & Krátky betraut.

Das Banket das am 12-ten d. zur Feier der Einweihung der neuen reformierten Kirche in Nyitra stattfand, wurde vom Direktor des Grand Hotel Royal Herrn I. Bennewitz arrangiert. Sowohl Küche und Keller, als auch das überaus geschmackvolle, künstlerische Arrangement fanden ungeteilten Beifall und äusserten sich die hohen Teilnehmer des Bankets Herrn Direktor Bennewitz gegenüber im Tone der vollsten Anerkennung.

Einen Selbstmord durch Erhängen wollte der hierorts wohnhafte Gáspár Babacs begehen, doch wurde sein unseliges Vorhaben rechtzeitig wahrgenommen und die Schnur an der er bereits hing, abgeschnitten. Babacs hat schon vor einigen Wochen versucht seinem Leben auf ähnliche Weise ein freiwilliges Ende zu bereiten, doch wurde die Tat auch damals noch rechtzeitig entdeckt.

Der Bau des Epidemiespitals. Unter den im Gemeindeamt eingelaufenen Offerten betreffend den Bau eines Epidemiespitals wurde seitens des Bauausschusses das Offert der hierortigen Bauunternehmer Halz & Krátky als das günstigste bezeichnet. Die Firma offeriert den mit K. 11113.36 präliminierten Bau zum Gesamtpreise von K. 10446.72

AUS DEM PUBLIKUM.

Folgende Zeilen sind uns zugegangen:

Geehrter Herr Redakteur!

Ich bitte um frdl. Veröffentlichung folgender Zeilen:

Vorsicht bei den Neubauten. Am 14-ten d. Monates hatte Frau Bandler Emil das Unglück, beim Passieren des Neubaus Villa Quittner durch einen von den Tagelöhnern mutwillig herabgeworfenen Ziegelstein getroffen zu werden. Sie wurde mit einer schweren Kopfverletzung von Herrn Dr. Neuwirth verbunden in ihre Wohnung gebracht. Grössere Vorsicht bei den Bauten wäre sehr angebracht. Hochachtend

Ein Curgast,
Zeuge des Unfalls,

Criekasten der Redaktion.

Abonnet. Er hat ihn aufgesucht u. z. sowohl in Sachen des Plakates, als auch betreff der anderen Angelegenheit, und nachdem ihm aufs entschiedenste erklärt wurde, dass die Sache auf einer Mystifikation beruht und dass man sich mit den Plakaten nicht nur nicht identifiziert, sondern ein solch unqualifizierbares Vorgehen aufs strengste verurtheilt, wurde ihm vollste Genugthuung gegeben.— In der Sache mit dem Gastwirt ist uns vonseiten zweier einwandfreien Herren die Erklärung abgegeben worden, dass die Unterhaltung nicht vom Gastwirt sondern von einem Comitee vorbereitet wurde und zwar zu wohltätigem Zwecke. Wir nehmen dies zur Kenntnis zumal der Inhalt der Flugzettel, insoferne es sich um die gegen unser Blatt gerichteten Ausfälle handelt zurückgezogen wurde, wie dies aus einer in ungarischer Sprache abgefassten Erklärung, die wir an anderer Stelle bringen, hervorgeht.

Plakat. Wir haben die Sache gegen unbekannte Täter bei der Gensdarmerie zur Anzeige gebracht. Die Fäden führen in eine Druckerei unweit von Pöstyén. Auch jener Person, die die Plakate affichiert hat, ist man bereits auf der Spur. 3 Monate und 1000 Kronen.

Der in Nummer 11. der »Pöstyéni Ujság« unter dem Titel »Ein Bruderzwist . . . etc. erschienene Artikel beruht, wie uns vonseiten der dort apostrophierten Herren decidiert erklärt wird, auf unrichtigen Informationen. Somit fallen auch die dortselbst enthaltenen Conclusionen weg, was wir hiermit pflichtgemäss richtigstellen.

Die Redaktion.

NYILTTÉR.

Fenti nyilatkozat folytán alulírott e-zennel visszavonom a nevem alatt megjelent röpcédulákban foglalt és a »Pöstyéni Ujság« ellen irányult sértő kifejezéseket

Waldapfel Mór.

RYMPLER V.

SZOBRA SZ ÉS HATÓSÁGILAG
:: VIZSGÁZOTT KÖFARAGÓ-
MESTER

A szobrász- és kőfaragóanfolyam végzett növendéke.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos
út 7.

SIRKÖVEK gránitból, syenitből, márványból, és homokkőből.
Mindennemű a szobrászat körébe vágó munkák.

V. RYMPLER

BILDHAUER U. BEHÖRDL. GE-
PRÜFTER STEINMETZMEISTER

Absolvent des Meisterkurses für Bildhauerei und Steinmetzarbeit.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos
út 7.

GRABSTEINE aus Marmor, Syenit, Granit und Sandstein.
Sämtliche ins Bildhauerfach schlagende Arbeiten.

:: SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ :: HÁZIIPAR-CIKKEK NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

STEINER ÁRMIN
HÁZIIPAR CIKKEK KIVITELI HÁZA
PÖSTYÉN ERZSÉBET ÚT.

:: OBERUNGARISCHE :: HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL EIGENER ERZEUGUNG

ÁRMIN STEINER
EXPORTHAUS OBERUNGAR. HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL.
PÖSTYÉN ERZSÉBET ÚT

Kiadó lakások

Vizvezetékekkel és villamos világítással ellátott földszinti és emeleti utczaí és udvari lakások kiadóak a tavaszi ház-bérnegyedre Erzsébet-ut 30. sz. a. A lakások egyenkint 3 szobából, konyhából s megfelelő mellék helyiségek-ből állanak.

== BŐVEBBET: ==

STEINER REZSŐ műépítésznél
PÖSTYÉN ERZSÉBET-UT 39.

Asztalosműhely

teljes felszereléssel, hat gyalupaddal, vizerővel hajtott körfűrészszel, kétszobás lakással,

előre biztosított munkával

bérbeadó. Ugyanott egy istálló 2 — 3 lóra szükséges kocsiszinnel azonnal kiadó. Bővebbet :

Scholtz és Materna

épitő mestereknél.

TRENCSÉN BEN.

BEL- ÉS KULFÖLDI HIRLAPOK ÉS FOLYÓIRATOK EREDETI ÁRAKON MEGRENDELHETŐK: FÖLDES HIRLAP IRODÁJÁBAN, PÖSTYÉN, ERZSÉBET UT 74. (HIDAK KÖZT). A LAPOKAT AZ EGYES KIADÓHIVATALOK KÖZVETLENÜL, POSTA UTJÁN KÜLDIK MEG AZ ELŐFIZETŐKNEK. ○ ○ ○

MÉLTÓZTASSÉK

egy próbarendelés révén meggyőződést szerezni arról, hogy a műhelyemben készült cipők elegáns, divatos forma, a bőr kitűnő minősége, tartósság, komót és mégis feszes kivitel tekintetében fölülmulhatlanok. Dúsan felszerelt raktárt tartok francia és amerikai cipőkben. Tenniscipőkben és vadászcipőkben. Estélyi és egyéb alkalmi cipők. Hygienikus gyermekcipők. Prima minőségű sárcipők. *Külön orthopéd. osztály.* Eredeti Prof. Hoiffa-féle lúdtalpbetétek. Gummisarkok. Kitűnő minőségű cipőkrémek. *Számos kidíltási érem Sok száz elismerő levél. SCHULCZ cipészüzlete a Fürdőszálló mellett.*

A
„Pöstyéni
Ujság“-ot

Pöstyénben
és
Pöstyén környékén.
**sok ezer
ember
olvassa.**

A „Pöstyéni
Ujság“ tehát
kitűnő hirdetési
organum.
Ha házáat, vagy
telkét el akarja
adni, ha illyet
venni akar, ha
lakást keres
vagy kiadó
lakása van:

Hirdessen

a
„Pöstyéni

Ujság“-ban!

Ha érdeklí

fáradjon üzletembe s győződjék meg róla hogy csakugyan

olcsóbb vagyok bárkinél

Raktáron tartok: minden fajtájú rudvasat, bádogot, öntött vasárukat, épületvasalásokat, fedőlemezeket, izolirlemezeket, és kátrányozott papirlemezt. Nagy választék konyhai cikkekben u. m. balancmérleg, nikkell- és email edényekben, ugyszintén fegyverekben, gazdasági gépekben, festékekben és olajokban, üveg-, porcellán- és lámpaáruban. Gazdasági gépek.

Weisz Emánuel, Pöstyén

vas-, ércz- és gépkereskedés.

ERZSÉBET ÚT 17.

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmé felhivom

Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos áron beszerezhetők - Javításokat, átalakításokat, képeret zéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

GYÓGYSZERTÁR

A SZT. JÓZSEFHEZ.

Pöstyén, Ferencz József ut 25.

Gyógyborok, ásványvizek, gyógyszerkülönlegességek, kötszerek és gummiárúk. Vér-, köpet- és vizeletvizsgálatok.

BÉRBEADÓ

AZ IRIS-VILLA

(Ferencz József-út 17 és Parksor 9.)

bútorzattal és teljes felszereléssel.

Bővebbet: ERDŐS SÁNDOR
Chinorán (Nyitra megye).

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“

részvénytársaság NYITRA székhelyielyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztüvitelére haszonrészeseadás vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzekeztetésokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága

NYITRÁN

Szerkeszti és kiadja: FÖLDES SÁNDOR.

KOHN NYOMDA PÖSTYÉN.

ZU VERMIETEN

DIE IRISVILLA

(Franz Josefstrasse 17. und Parkzeile 9.)

COMPLETT MÖBLIERT

Näheres: ERDŐS SÁNDOR
Chinorán (Nyitra megye)